ANUL VI. — No. 1454

EDIȚIA ANTEIA

MIERCURI 3 MARTIE 1893

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA
No. 16 — STRADA ACADEMIEI — No. 16

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
No, 16 — STRADA ACADEMIEI — No. 16

București, 2 Martie 1893.

LIBERALII

Liberaliĭ aŭ luat hotărîrea de a se adresa țereĭ, de a se pune în contact cu cetățeniĭ, de a analiza împreună cu eĭ, la întrunirĭ publice, situațiunea, legile ce se votează, însemnătatea acestor legĭ, perspectiva ce ele ne înfățoșează.

In această hotărîre este implicit subînțeleasă mărturisirea lor până acum aŭ cam neglijeat țara și că politica ce aŭ urmat-o avea de scop a cultiva și a dispune bine pe celalalt factor constituțional, hotărîtor de venirea unuĭ partid la cârmă,—pe Rege.

Cu toate aceste, orĭ cât de târziŭ șĭ-ar fi adus aminte liberaliĭ de adevĕrata cale pe care un partid se cuvine să vie la putere într'o țară cu regim constituțional, noĭ nu putem de cât să aprobăm din toată inima hotărîrea lor. Și trebue să o spunem că, după programul de la Iașĭ, ar fi fost un *non-sens* din parte-le să nu înceapă în țară agitațiile pentru criticarea actelor guvernuluĭ, sistemuluĭ sĕŭ de guvernămînt, pe de o parte, și pentru popularizarea ideilor înscrise în acel program, pe de altă parte.

Prin urmare, încă odată, foarte bine aŭ făcut liberaliĭ,—și în această privință o singură observație avem de făcut, un singur lucru avem să le cerem: *Să nu uite de programul lor; să nu uite a respândi cât maĭ mult ideile și angajamentele înscrise în el; și la fie care lege a guvernuluĭ, pe care el o critică, să opue soluția lor, pentru ca cetățeniĭ să facă și maĭ bine deosebirea dintre el și conservatorĭ.*

Dar dacă nu avem de cât vorbe sincere de aprobare pentru hotărîrea luată de liberaliĭ de a părăsi rezerva de până acum și a începe agitațiile, avem în schimb de făcut, cu aceeașĭ sinceritate, oare-care observațiĭ asupra tacticeĭ pe care se pare că eĭ aŭ admis-o și pe care o urmează la aceste întrunirĭ publice.

Maĭ întâiŭ, constatăm că, așa cum s'aŭ designat lucrurile până acum, două curente par a fi între liberalĭ: Unul, al tinerilor hotărîțĭ să spue publiculuĭ tot adevĕrul, fără a ține socoteală de nicĭ o considerație superfină de înalt politicianism; altul, al bĕtrânilor, carĭ încă nu s'aŭ desbărat de vechea deprindere de a cultiva pe Rege, carĭ încă n'aŭ pierdut nădejdea că vor veni prin Rege la putere și carĭ prin urmare se țin într'o rezervă *prudentă (?)* când e vorba să atace Coroana de actele de care Coroana și numaĭ Coroana e vinovată și respunzĕtoare.

Așa, ca să ne ocupăm de o cam dată de acești din urmă, D. Pherekidi ne-a spus la întâia întrunire liberală că partidul liberal și-a adus aminte de tradițiile sale și e hotărît să se adreseze țăreĭ. Când însă ne-a vorbit de Rege, de acest mare și puternic *fac-totum*, cuvintarea D-luĭ Pherekidi a fost plină de reticențe: N'a făcut o afirmație care să fi pus într'o lumină ceva-ceva defavorabilă rolul Regeluĭ în toate prefacerile politice petrecute de o vreme încoace, fără ca după două minute să nu fi revenit asupra eĭ, atenuându-ĭ gravitatea; iar rostul întrunirilor publice organisate de liberalĭ D-sa l'a definit cam așa: *Venim să vorbim înaintea D-v., pentru ca să se audă Sus (să se audă Sus* însemnează: *să se audă la Regele).*

De ce această șovăire?...

La întrunirea de Duminica trecută—acelașĭ lucru, cu singura deosebire că în locul D-luĭ Pherekidi a vorbit D. Stoicescu, tînĕr de direcția bĕtrânilor. D. Stoicescu a ținut să facă declarațiunĭ plate că liberaliĭ—ferească sfintul!—nu sunt antidinasticĭ, din potrivă, că eĭ sunt adevărațiĭ dinasticĭ, iar nu conservatoriĭ, că eĭ știŭ servi maĭ cu credință tronul și Dinastia și că Regele nu-șĭ înțelege bine interesele dacă nu-ĭ chiamă pe eĭ la putere. Și maĭ departe: *De ce ținem noĭ aceste întrunirĭ?* se întreabă D. Stoicescu. Și respunde: *Pentru ca vorbele ce rostim acĭ să ajungă la augustele urechĭ* (textual!) *ale M. Sale Regeluĭ!*

Un fel de cerșetorie a putereĭ, nedemnă de un partid care se zice puternic și popular. Apoĭ să ne dea voe liberaliĭ să le spunem că acesta nu maĭ este un apel către țară, ci un apel tot către Rege, și că dacă e așa ar fi maĭ nimerit să-l adreseze acest apel la Palat de cât la Orfeŭ.

Când un partid ia hotărîrea de a se adresa publiculuĭ, el trebue să-ĭ vorbească așa cum publicul înțelege și simte, — fără șovăire și fără reticențe. Inalta diplomație, frazele cu două înțelesurĭ, echivocurile subțirĭ, șaradele și rebusurile politice n'aŭ mișcat nicĭ o dată popoarele. E în această tactică un bizantinism care te indispune. Și apoĭ, când chiar șefiĭ uneĭ mișcărĭ sunt șovăelnicĭ, cum aŭ să fie soldațiĭ carĭ trebue să-ĭ urmeze?

V'ațĭ hotărît să vĕ adresațĭ poporuluĭ. Bine. Dar atuncĭ spunețĭ-ĭ drept și sincer, fără încunjor și fără șovăire tot adevĕrul! Și zicem această abstracție făcĕnd de credințele noastre și de interesul ce-l avem — și pe care-l mărturisim — de a se face lumină asupra relelor legate într'un chip fatal de forma de guvernămînt monarchică, încărcată de prerogative; dar pentru că socotim că așa e drept și cinstit din partea unuĭ partid hotărît a se adresa țăreĭ să spue verde și pe față tot ce crede, tot ce simte, tot ce vrea, iar nu să se dedea la o echilibristică meșteșugită de vorbe pe înțeles și cu îndoit sens.

De altmintrelea la amîndouă întrunirile liberaliĭ șovăelnicĭ aŭ primit de la cetățenĭ avertismentele cele maĭ elocvente de desaprobare. Tămâerile regale aŭ fost întimpinate de sală cu o răceală semificativă, pe când chiar cele maĭ opace aluziunĭ la rolul vinovat al Regeluĭ în afacerile politice militante în care se amestecă aŭ fost sub-liniate de îndelungate și sgomotoase aplause.

Aci e locul acum să spunem cele-va vorbe și de celalalt curent ce s'a putut observa între liberalĭ,—de curentul tinerilor,—altmintrelea priceput și primit de public.

Cu câtă simpatie la întrunirea întâia a fost primit discursul energic al D-luĭ Palade, în care se spuneaŭ lucrurilor pe numele lor și în care nu s'a vĕzut tendința de a se subtiliza în fraze meșteșugite respunderea regală în situația ticăloasă ce s'a creat țăreĭ prin mĕnținerea de cincĭ anĭ a regimuluĭ personal!

Și iarășĭ, cu cât entuziasm a primit publicul alaltaerĭ discursul emoționant al mult talentatuluĭ Barbu Ștefănescu-Delavrancea, discurs în care oratorul șĭ-a spus, fără țărcoale diplomaticeștĭ, întreaga sa cugetare, în toată curățenia uneĭ profunde convingerĭ! *E al țĕreĭ regimul ce ne cârmuește?* întreabă D. Ștefănescu-Delavrancea. Și răspunde categoric: *Nu! E un regim personal! Regele a dat încrederea Sa D-luĭ Carp, care cu puțin maĭ 'nainte mărturisise că a remas singur-singurel; Regele a menținut pe D. Manu, după ce Senatul îĭ dăduse un vot de blam; Regele a acordat D-luĭ L. Catargiu o prorogare de opt zile, pentru ca să se poată face acel scandalos trafic de conștiințe pe omorurĭ și avantage; Regele a acordat în fine două disolvărĭ tot D-luĭ L. Catargiu, pentru ca să facă alegerĭ cu ciomagul și să-șĭ fabrice majoritățĭ parlamentare; Regele prin urmare e rĕspunzĕtor de situație, regimul ce ne guvernează fiind regimul Luĭ personal.*

Când cine-va ține acest limbagiŭ demn și vorbește, că D. Barbu Ștefănescu-Delavrancea, cu atâta căldură, care numaĭ dintr'o intimă convingere și adâncă sinceritate poate isvorî, are tot dreptul să se adreseze poporuluĭ, să-l deștepte, să-ĭ arĕte urmările indolențeĭ sale și să-l îndemne, cu succes, la luptă stăruitoare pentru neștirbirea drepturilor câștigate și pentru noĭ cucerirĭ. Poporul înțelege pe acești apostolĭ aĭ luĭ, în vorbele lor el recunoaște propriile sale simțiminte și de aceea el e gata să-ĭ urmeze la luptă.

Liberaliĭ trebue dar să înțeleagă un lucru. Dacă s'aŭ hotărît să se adreseze poporuluĭ, și să facă apel la dânsul ca să lupte pentru reintronarea țĕreĭ în drepturile sale, atuncĭ să lase la o parte deprinderile diplomaticeștĭ, pe care ceĭ bĕtrânĭ le-aŭ putut contracta în atmosfera greoaie a sălilor Palatuluĭ, și să se presinte înaintea țĕreĭ cu inima largă și deschisă, spunĕndu-ĭ verde tot adevĕrul.

Iar dacă nu pot face aceasta, și dacă sunt hotărîțĭ să-ĭ înfățoșeze adevĕrurile tot așa, numaĭ pe jumĕtate, ca să rectifice și să retracteze imediat și aceasta... *„pentru că te-mirĭ cum se 'ntorc lucrurile“*... atuncĭ maĭ bine să renunțe la hotărîrea lor, de oare ce în aceste condițiunĭ poporul nu se va simți îndemnat să-ĭ urmeze și el vor apărea la urma urmelor micșurațĭ chiar în ochiĭ Regeluĭ:

Regele nu va maĭ avea să se îngrijească de popularitatea lor neputincioasă; din contra, El va sfârși prin a se întări și maĭ mult în credința că afară de voința Luĭ altă voință nu există în țara asta.

Ioan N. Roman.

TELEGRAME

PARIS, 1 Martie.—La întrunirea miniștrilor de ierĭ seară D. Ribot a anunțat că D. Bourgeois persistă în demisiunea sa.

D. Carnot a semnat decretul prin care se încredințează interimul justițieĭ D-luĭ Bourgeois Develle.

BELGRAD, 1 Februarie.— După informațiunile oficiale, majoritatea guvernamentală la Skupcina din Serbia va fi probabil de 9 voturĭ; însă rezultatul definitiv nu se va cunoaște de cât poimâine, când vor sosi actele.

Patru progresiștĭ aŭ fost aleșĭ, printre carĭ se află D. Garașanine.

INSTANTANEE

Mișu Paciurea

Oacheș în toată puterea cuvĕntuluĭ, chipeș, ba chiar frumos, când se dichisește. cu toate că părul și dințiĭ i-aŭ zis de mult *adio*. Trage bine din ochĭ și când pricepe și când nu pricepe, ceea ce îĭ dă un aer de ceapcân foarte reușit. Statura potrivită; pare, de la un timp, maĭ mult scurt ca înalt din cauza abdomenuluĭ, care a luat proporțiĭ regretabile; fiind că fostul șef al mișcăreĭ se mișcă foarte puțin de când nu maĭ e la gară.

Cunoscut bine în toată țara din cauza deselor sale călătoriĭ. Insoțea maĭ în tot-d'auna pe Rege ca șef al mișcăreĭ.

Inginer de profesie; activ și priceput în meseria luĭ. Accidentele de drum de fer sub șefia sa eraŭ relativ rare.

Iĭ plac poeziile, și face chiar câte odată destul de bune. Posedă un oare-care bagagiŭ literar, ceea ce dă și maĭ multă strălucire cuvĕntuluĭ sĕŭ, pe care îl maniază cu ușurință și originalitate.

Nostim ca prieten, imită pe Transilvănenĭ și pe Grecĭ, în perfecție. Nu bea de cât *Pomery extra sec*. Toată lumea îl face haz, prieteniĭ îl caută la orĭ ce petrecere, dar în zadar, căcĭ se dă afund cu lunele.

A jucat cărțĭ, nu câștiga nicĭ odată, căcĭ nu știa să se oprească la timp, dar....... *obscurite.*

In afacerĭ, *misterios*. Se zărește din când în când pe la tribunal, ascuns în câte un colț al săleĭ; atuncĭ se zărește și Glogoveanu în partea opusă.

Curtezan la toartă, se aprinde ca un giovine de 21 de anĭ. Amorul îl fascinează făcându'l să sară prin munțĭ ca o căprioară. Femeile îl cheamă de preferință *Technicu*. Aceasta nu'l supără de cât când se vede câte odată la sfîrșit tras pe sfoară.

Ca coloare politică: *Incurcătură*.

Iubit de prietenĭ din cauza caracteruluĭ sĕŭ comunicativ în aparență, deși în fond cam șiret. In tot-d'auna discret. Are o inteligență vie și potrivită cu secolul, se bucură de simpatiĭ multe, și cu toate acestea nu e ce ar fi putut și trebuit să fie.

Semne particulare: Când se decavează de tot, se închide în casă și face instantanee.

Bravo-Bravo!

„Libertățile Publice“

E incontestabil că în Capitală până la un punct se respectă libertatea întrunirĭ și a preseĭ.

Insă aceste libertățĭ îndată cum eșim din București, pe une locurĭ se mențin cu marĭ greutățĭ, iar în alte locurĭ sunt de fapt desființate.

Astfel, Sâmbătă, D. V. G. Morțun, deputat al colegiuluĭ al 2-lea de Roman, în interpelarea sa adresată ministruluĭ de interne și justiție, a dovedit că libertatea preseĭ nu poate exista în Roman. Iată acum și faptele:

D. V. G. Morțun șĭ-a tipărit în broșurĭ discursurile sale relativ la mesagiul regal de deschidere a Corpurilor Legiuitoare din această sesiune, precum și la dotațiunea prințuluĭ Ferdinand. Un cetățean, Dospinescu, însărcinat cu împrăștiarea broșurelor, a fost bătut în mod sălbatec de un comisar din localitate și împiedecat de a împrăștia broșurele.

Cu drept cuvênt s'a întrebat D. Morțun: ce facem cu libertatea preseĭ, căcĭ această libertate nu constă numaĭ în tipărirea gândireĭ, dar și în libertatea de a fi răspândită? Comisarul din Roman împiedecând răspândirea broșurelor, a călcat art. 24 din Constituție, care garantează libertatea preseĭ.

Dar nu e numaĭ atâta. D. Morțun arată că la 31 Decembrie, anul trecut, cetățeanul Dospinescu a reclamat parchetuluĭ, și acea reclamațiune a stat la parchet în nelucrare până la 21 Februarie anul acesta, când s'a dispus o anchetă, însă numaĭ după ce D-sa a anunțat interpelarea.

Iată dar că de fapt „libertățile publice“, despre care un confrate democrat se întreba că ce ar fi însemnând acele libertățĭ, căcĭ ele sunt intrate în moravurĭ,—nu există, și sunt departe de a fi intrate în moravurĭ. In Capitală, „libertățile publice“ sunt respectate, pentru că puterea de rezistență a cetățenilor este maĭ mare de cât orĭ unde, însă în provincie, acele libertățĭ sunt paralizate și călcate de administrație. Și rezistența, între altele, din cauza lipseĭ de rezistență a cetățenilor din provincie.

Așa fiind lucrurile, laudele D-luĭ Al. Lahovary că n'a călcat libertățile publice în Capitală (despre libertatea electorală n'a vorbit) nu însemnează nimic, căcĭ nu în puterea D-sale stă de a le călca. La o altă întrebare ar trebui să rĕspundă D. Al. Lahovary: ce a făcut ca „libertățile publice“ să fie respectate în provincie și la sate? Vom rĕspunde noĭ că nimic.

Decĭ „libertățile publice“ în restul țĕreĭ de fapt nu există.

Argus.

Panamineta din Bacăŭ

Domnule Director

Dacă ne-a fost frică, că ne vom molipsi de holeră, ne-am înșelat saŭ maĭ bine zis încă nu ne-am molipsit, dar în schimb s'aŭ introdus în țară, de când cu faimoasa afacere Panama, Panamiștiĭ și Panamineștiĭ.

Proba cea maĭ bună pentru noĭ Bacăoaniĭ e afacerea, pe care o cercetează de câte-va zile procurorul tribunaluluĭ local. In urma unuĭ denunț adresat procuroruluĭ general, acesta a delegat pe procurorul de Bacăŭ cu anchetarea faptelor semnalate în acel denunț.

După cât se vede ițele se încurcă, căcĭ și D. Sturza, inspectorul administrativ a fost avertizat telegrafic.

Iată faptul:

Acum treĭ anĭ un ovreŭ Marcu Șnapik înființează o fabrică de lumînărĭ de ceară; materialul e supus la o taxă de 85 banĭ de chilogram. La câte-va lunĭ ovreiul declară, că nu va maĭ fabrica lumînărĭ de ceară, ci de stearină și parafină, și sub acest pretext, introducênd acelaș material plătește numaĭ 33 banĭ de chilogram, frustrând comuna de 52 banĭ la chilogram. Faptul însă se descoperă și casierul de pe atuncĭ Gh. Theodor, fiind implicat în acest jaf, e destituit și în locu-ĭ e numit C. Stanea, fost copist la tribunal, care urmează pe aceeașĭ cale. Lucrul e mirosit și de alțiĭ, carĭ voiesc să profite și eĭ, așa că e într'adevĕr o societate întreagă, recrutată din consiliul comunal.

Uniĭ din Panamineștiĭ (e vorba de numaĭ 17—20 miĭ de leĭ) aŭ în urma lor fapte regretabile și tocmaĭ când s'aŭ întins după lungimea plapomeĭ aŭ dat de belea.

Vĕ voiŭ face cunoscut numele tuturor, îndată ce vom vedea rezultatul anchetеĭ procuroruluĭ,—și ne așteptăm la o disolvare a consiliuluĭ comunal, care a fost provocată în atâtea rîndurĭ.

Corespondent.

POLITICA EXTERNA

Italia

Sub această rubrică am arătat maĭ zilele trecute care este situația juridică și social-politică a femeieĭ măritate în Elveția și maĭ cu seamă în cantonul Geneveĭ. Un proiect de lege al guvernuluĭ italian privitor la căsătoria civilă ne face a reveni asupra acestuĭ subiect.

Până acuma cununia civilă nu era în Italia de cât facultativă; după noul proiect depus pe biroul Camereĭ ea devine obligatorie și trebue să anticipeze pe cea religioasă. Din faptul că cununia civilă nu era de cât facultativă, aŭ decurs o mulțime de rele pentru societatea italiană. O mulțime nenumĕrată de părechĭ se mulțumeaŭ numaĭ cu cununia religioasă și în acest caz situația juridică a femeieĭ era cât se poate de proastă. Statul o consideră în acest caz numaĭ ca o concubină și ca atare lipsită de orĭ și ce drept în familie. Consecințele aŭ fost, că miĭ de femeĭ căsătorite religios aŭ fost părăsite de bărbațĭ lor, zecĭ de miĭ de copiĭ aŭ fost considerațĭ în fața legeĭ ca niște bastarzĭ și o mulțime de indivizĭ aŭ căzut în sarcina comunelor, saŭ aŭ fost împinșĭ spre crimă și prostituție. Pe lângă aceasta, o mulțime de ofițerĭ carĭ nu dispuneaŭ de averea prescrisă de lege pentru căsătoria militarilor, se mulțumeaŭ cu legăturile religioase, ceea-ce iar era în detrimentul femeieĭ. (Faptul acesta, adică al concubinatelor ofițereștĭ se va constata, după câțĭ-va anĭ și la noĭ. Legea privitoare la căsătoria militarilor a D-luĭ Lahovary nu va avea doară în România alte consecințĭ de cât în Italia și aiurea).

Situația aceasta juridică și social-politică a femeieĭ a devenit cu timpul insuportabilă. Femeia căsătorită religios și pă-

răsită apoi de bărbatul ei nu putea să tragă la răspundere pe acesta pentru nimic, nici să ceară despăgubiri de la el; remânea simplu pe drumuri și foarte adesa cu copii, și fără ca Statul să-i poată da vr'un ajutor față cu soțul care a exploatat'o.

Și cine, credeți oare, că aŭ fost și sunt aceia ce s'aŭ opus și se opun și acuma unei ameliorări juridice a femeiei căsătorite prin introducerea căsătoriei civile obligatoare? *Biserica și—bărbații înșuși!*

Biserica nu vroia și nu vroește să renunțe la influența ce exercită asupra vieței familiare în Italia și care influența va suferi mult când proiectul guvernului va deveni lege iar bărbatul nu vroia și nu vroiește să renunțe la situația juridică dominantă ce o are în familie față cu femeia căreia el poate să-i facă cele mai mari nedreptăți și fără ca Statul s'o poată ocroti și pe dînsul trage la respundere.

Și tocmai sfînta Biserica și bărbații ne trimbiță atâta de sfințenia familiei și de bazele etice ale ei! Frumoasă sfințenie și frumoasă etică, n'avem ce zice!

Dar în sfîrșit, guvernul italian a găsit curagiul de a înfrunta și mânia bisericească și opoziția atât de interesată a bărbaților. Proiectul de lege al căsătoriei civile obligatoare de va deveni lege—ceea-ce sperăm—va forma un pas înaite în viața morală și socială a Italiei.

Egoizmul și interesul pare a face pe bărbați să nu înțeleagă principiul egalitar în familie, că adică bărbatul și femeia trebue să se bucure amêndouĭ de aceleași drepturi și de aceleași datorii, iar nu unul să aibă toate drepturile, și celalalt toate datoriile. Dacă nu pricep saŭ nu vor să priceapă în ce consistă și'n ce poate consista adevărata armonie în familie—cel puțin să nu ne asurzească atâtea cu sacro-sancta a lor etică burghezească.

C. N.

INCIDENTUL DIN ZIUA DE Sf. FILIP

LA BUCUREȘTI IN 1846

III

Patima într'atât orbește pe reprezentantul Franței, că nu bagă de seamă că înegrește faptele cele mai de lăudat.

Iată de pildă, în ce cuvinte povestește,—în aceeași depeșă,—o experiență făcută de foarte bunul cap al poliției capitalei, D. Ioan Manu: „Excelența Voastră va putea să aibă ideea cea mai exactă *de nenorocitul spirit ce domnește în acest moment în această parte a administrațiunei românești*, când va ști că D. aga al Bucureștilor[1]) nu s'a sfiit, sunt câte-va zile, să se îmbrace tiptil, în timpul nopței, ca un om din popor, și să se lase să fie surprins în flagrant delict la uşa unei prăvălii, a cărei broască o spărgea, ca să încerce grija ce pun în veghere păzitorii de noapte."

Dar ce! aga vrea să-și dee seamă de modul în care se face poliția; se îmbracă tiptil, sparge o broscă, e prins, și în loc de a vedea în aceasta o probă a zelului acestui funcționar, și a bunei vegheri a agenților, D. Billecoq află aci proba *spiritului nenorocit ce domnește în această parte a administrațiunei*. Și ce ar fi zis, dar a fi putut aga să-și sfîrșească operațiunea fără turburare? Și cum minoasa-i imaginațiune nu l'a ispitit să zică chiar că s'a putut foarte bine să se fi jucat aci o comedie de mai înainte alcătuită și că aga de sigur se înțelesese cu agenții sei pentru a se lăsa să fie surprins în flagrant delict de spargere de broască?

Dar Petru cel Mare n'a făcut alta de cât cea de ce e învinuit D. agă, s'a îmbrăcat des tiptil pentru a afla prin sine însuși adevĕrul; și Napoleon I nu s'a sfiit,—fie zis cu voia D-lui Billecoq,— să îmbrace de mai multe ori uniforma de sergent pentru a-și face recunoașterile sale. Generalul Marbot, în *Memoriile* sale, pline de avênt și de învĕțăminte, nu ne spune oare,—vorbind de pregătirile făcute în scopul de a trece Dunărea,—că împĕratul și mareșalul Masena, îmbrăcați cu uniforma de sergenți, și urmați de colonelul de Sainte-Croix, acesta în haine de soldat, înaintară până pe malul riului, că colonelul se desbrăcă de tot, și intră în apă, pe când Napo eon și Massena, spre a departa ori ce bănuială din mintea dușmanilor, își lăsară mantalele,—parcă ar fi avut în gând să se îmbae,—și examinară atunci, cât voiră, punctul în care vroiaŭ să se arunce punțile și să făptuiască trecerea. 2)

Aceasta învederește un lucru; e că ori ce schimbare de costum e bună, de-ți este trebuincioasă ca să chezășuești siguranța unui oraș, a cărui pază o ai, saŭ ca să pregătești victoria oastei ce comanzi.

Iată-ne însă în 1844. Ei dar, se va crede oare? D. consul al Franței „*în zadar așteptat, ca să scrie ministrului, ca vre-un act făptuit de administrațiunea Prințului Bibescu sau personal de dînsul, să merite să preschimbe tonul, poate oare-și cum aspru, al corespondenței sale.*" D. Billecoq spune, și adaugă: „*Dar aștept în veci, în zadar... o serie de acte ne-cumpănite, nevenite la timp, adesea chiar ne-cuviincioase, continuă a înstreina de Prinț, în inima administraților, ori-ce simpatie, ori-ce prestigiŭ, ori-ce popularitate 3*)."

Așa dar, a fi luat cele dintêiŭ măsuri pentru dezrobirea robilor, — această lege va fi un fapt desăvĕrșit în 1847, — a fi început lupta cu Sfintele Locuri, și a fi opus o energică opintire la pretențiunile lor, în această cestiune de viață și de moarte pentru țară; a fi dobândit de la Curtea Suzerană și de la cea Protectoare să se respecte vechile privilegiuri de veche recunoscute Țărei Românești, care „ocupa în drepul public al Europei un loc deosebit de cele-l'alte Provincii ale înpărăției Otomanești, și a fi făcut să fie dat țării, pentru comerțul sĕŭ de importațiune și deșexportațiune, dreptul de 5 la sută în locul taxei ilozorii de 3 la sută; a fi intemeiat bunele relațiuni dintre Țara Românească și Moldova, relațiuni care eraŭ să îngăeue Prințului Bibescu de a lua inițiativa unei mĕsuri de căpetenie, desființarea vămilor între cele două țări, și, de a le lăsa, această barieră o dată doborîtă, nădejdea că acest pas era cel dintêiŭ către unirea lor definitivă într'un singur stat; a fi chezășuit liniștea țărei; a fi pornit rĕzboiŭ în contra abuzurilor; într'un cuvînt, a fi dat acel bogat seceriș care singur ne înfățișează munca din anul 1843, toate aceste sunt, în ochii D-lui consul francez, a fi făptuit *o serie de acte necumpănite, ne venite la timp, adesea chiar necuviincioase*.

Să nu se crează cum-va că D. Billecoq păcătuește din neștiință; știe foarte bine ce spune, și de ce se poartă ast-fel. De altmintreli, ține a arăta că'și trage informațiunile din cele mai bune izvoare, și la nevoe, pune pe miniștrii să vorbească, ca pe acel în gura căruia pune vorbele următoare: „Să nu perdem nădejdea că Domnul nostru s'ar face patriot, de ar veni de o dată D. Dașkoff să-l propoveduiască, în numele stăpînului sĕŭ, interesele naționalității române 1)."

Trist ministru, cată s'o mărturisim, acea care ar fi rostit asemenea cuvinte despre Suveranul sĕŭ, și nevrednice, informațiunile trase dintr'un asemenea izvor.

Nici chiar interesul ce Alteța Sa are de tunurile ce i-a oferit Sultanul în timpul șederii sale la Constantinopol, nu află grație pe lângă D. Billecoq. Acest interes îi pare *copilăresc*; după D-sa, „Prințul își înușește talentul de artilerist, el care poate că nu s'a apropiat de un tun toată viața sa."

Lucrul în care D. Consul e mai vinovat, e că,—în scopul de a adăoga încă o linie la portretul ce face de Vodă Bibescu,—se face părtaș al unor bîrfituri de mahala, care nici că aŭ înfățișarea unui lucru verisimil. Vorbind de o răscoală ce ar fi isbucnit în ocnele din Telega prin-tre ocnași, și care ar fi avut de urmare o „singeroasă" înfrînare, scrie că „acest act de desnădejde este din nenorocire atribuit și chiar de martorii de la fața locului," unei vizite de curînt făcute de Prinț ocnașilor și asprimelor sale către acei nenorociți carĭ imploraŭ clemența lui. „Unul din ei arătênd că cinci-sprezece ani de ocnă eraŭ o pedepsă foarte aspră pentru niște învinuiri prea nesigure", Domnul l'ar fi întrerupt zicându-i că „cinci-spre-zece ani eraŭ prea puțin, și că, de-ar atîrna lucrul de dînsul, ar îndoi pedeapsa." Un alt deținut îndrăsnind să ridice glasul, în mijlocul acestui grup, pentru a iplora grația sa, Prințul îl întrebă care i erea crima? Răspunse că avusese nenorocirea să atenteze altă dată la viața unuia din semenii sĕi. „Ei!" zise Domnul, „ar fi trebuit să te spînzure 2)."

Cine cunoaște grija stăruitoare a Alesului din 1842 pentru țărani, pentru cei slabi, pentru cei nenorociți, — grijă de care sunt trainice marturii toate faptele domniei sale, — cine își reamintește mĕsurile luate de dînsul pentru a îmbunătăți soarta celor osîndiți la ocne, ghicește lesne scopul care împinge pe D. Consul să raporteze ptetinsa scenă din ocne. D-sa rămâne credincios falșei politice ce și-a însușit de la începutul domniei Prințului Bibescu.

De aduce un curier din Moldova știrea despre destituirea ministrului rusesc din Atena, D. Billecoq își ese din fire, de bucurie: *Aci se hrănește oare-și cum nădejdea*, scrie D-sa D-lui Guizot, *că fulgerul care a ucis pe D. Katakati va lua și pe gerantul consulatului Rusiei* 3).

Sinceritatĭi D-lui gerant al consulatului francez, i lipsește oareși cum mila creștinească, dar nu trebue să ne așteptăm la așa ceva din partea D-sale. Numele D-lui Dașkoff, „favorurile ce Rusia a grămădit asupră-i", „probele de prieteşug" ce primește de la Domn, înfuriă pe dușmanul D-lui Dașkoff. Dacă, cel puțin, o probă isbitoare de mulțumire i-ar veni de la Paris! Dar nu, în zadar o cere D-lui Guizot; în zadar roagă pe ministrul să-l tacă să înainteze cu un pas în ordinul Legiunei de onoare. „N'ar fi oare folositor situațiunei mele," scrie D-sa, „ca bunătățile Regelui să ajute ca să se facă să fie bine înțeles că bătălia cîștigată în contra Prințului Ghica de câtră aliații intruniți, între carĭ se 'mpart azi cu dărnicie decorațiunile turcești, austriace, prusiane, nu era cu toate aceste nici pentru Franța, nici pentru reprezentantul ei în principate o bătălie pierdută 4)?" (Va urma).

1) Aga, prefect al Poliției.
2) *Memoriile generalului baron de Marbot*, t. II, pag. 239, capitolul XXII.
3) Scrisoarea D-lui Billecoq către D. Guizot. 25 Decem. 1843, 5 Ianuarie 1844 (Arhivele Ministerului afacerilor străine. Paris.)

1) Scrisoarea D-lui Billecoq către D. Guizot 19 Aprilie 1843. (Arhivele Ministerului afacerilor streine, Paris).
2) Scrisoarea D-lui Billecoq către D. Guizot, 23 August 1844, t. II.
3) D. Billecoq către Guizot, scrisoarea de la 9 Noembrie 1843.
4) D. Billecoq către D. Guizot, scrisoarea de la 25 Decembrie 1843; 5 Ianuarie 1844.

CORESPONDENȚA „ADEVERULUI"

Din Tirgu Jiŭ

Sâmbătă 20 c. a avut loc în orașul nostru balul dat în folosul bibliotecei, Tribunalului local.

Fiind un oraș lipsit de petreceri, era mai mult ca sigur, că publicul va veni într'un număr cât mai mare, grație tinerilor magistrați din localitate, cari aŭ căutat să procure o distracție animată. Balul s'a deschis la orele 11 în sala Teatrului Milescu.

Sala frumos decorată presenta un aspect feeric mai ales când Venerele micului nostru oraș complectară decorul.

Tualetele eraŭ pe întrecere, așa că cu greŭ poate stabili cineva o clasificare care să nu nemulțumească sexul gingaș, foarte susceptibil în această privință.

Cu toate acestea voiŭ căuta a stabili o ordine oare care intru cât puterile îmi vor permite, cerîndu-mĭ scuze dinainte de la frumoasele nemulțumite.

D-na Dr. Culcer, într'o frumoasă tualetă grenat decoltée à la princesse, atrăgea simpatiile tutulor. D-na C. Săvoiŭ, în noir à la Russe; D-na T. Frumușianu, în bleu-ciel garni en dentelle, decoltée, o frumoasă blondă; D-na Maior Dimitriu, în noir decoltée, o atrăgătoare dansatoare; D-na Părvulescu, în araigné-crême încântătoare ca în tot de una; D-na Calmèle în blanc à l'ange, părea că sboară; D-na Gr. Mongescu, în mauve garnie grenat; D-na Căp. Dimitriu în noir garni en dentelle, o neobosită dansatoare; D-na Căp. Laurenz, en noir decoltée, o frumoasă brunetă, niște ochi ce tentează: D-na Locot. Otnescu, în soie-crème; D-na Junian în soie-gris; D-na Dr. Urbeanu, în orange; D-na Loc. Dumitriu, în mousseline; D-na Pleșoianu, în bleu perșan; și altele ale căror nume îmi scapă.

De Domnișoare, ce să zic? Se vede că le-a tentat carnavalul, căci prea puține am observat; saŭ că e criză anul acesta. Abia am zărit pe gentila D-șoară Săvoiŭ, în alb, pe simpatica D-șoară T. Ștefănesce, în bleu-marin garnie en rose; pe D-șoara Croiu în alb și D-șoara Danariciu în rose, o nouă apariţiune și atâta tot! Bine însă că n'am avut o criză complectă.

Despre sexul tare, el era destul de bine representat atât prin epoletă cât și prin frac; numai de această parte chiar holera venind—ferească sfîntul, nu e vorba—tot cred ca nu voiŭ avea criză nici odată, căci vorba cântecului:

Unui moare
Zece 'nfloare!

Ar fi un lucru de recomandat, și acesta cred că fără să se supere tinerii, prea se danseazâ iute; pare că trecea fulgerul, așa treceaŭ unele perechi; aceasta pe lângă că nu e convenabil, dar obosește prea mult sexul.... slab.

Până la 7 dimineața, cele două musici, militară și *națională*, aŭ cântat și iar cântat doritorilor de a petrece.

Sache.

INFORMAȚIUNI

Ceremonia religioasă a neuitatului președinte al Ligei va avea loc as'tă-zi Marți la 1 p. m. în biserica Sfintu Gheorghe. *Cortegiul funebru va pleca de aci spre gara de Nord.*

Mercuri dimineața cadavrul marelui român va fi transportat în Pitești, unde i se va face primirea de orașul întreg. Secțiunile Ligeĭ în număr de 40 vor fi representate prin delegați cu drapelele lor.

Gr. T. Brătianu va fi înmormîntat la moșia sa Tigreni din Argeș.

D-nii delegați ai secțielor Ligeĭ, din județe, împreună cu toți membrii secției din București, sunt rugați a veni, Marți 2 Martie, la ora 12 și jumătate, la biuroul Ligeĭ, Pasagiul român, pentru a putea asista în corpore la ceremonia înmormîntării regretatului president al Ligeĭ, Gr. T. Brătianu. Toți membrii vor purta cocarde de doliŭ, cari se pot găsi la biuroul Ligeĭ.

Concursul pentru postul de *șef de lucrări Anatomice* la Facultatea de Medicină din București, ce trebuia să se ție la 15 Martie, s'a amânat pentru ziua de 25 Octombre a. c.

Candidați înscriși aŭ fost D-nii D-ri Gerotă și Kerenbach.

Pentru Take Ionescu

Din Calarași

În urma denunțărilor făcute prin presă și direct D-lui Ministru al Instrucțiunei publice, despre abuzurile comise de actualul revisor școlar de Fălciŭ, Haralambie Niculescu, D. inspector școlar Nenițescu a fost delegat pentru facerea unei scrupuloase anchete în Jalomița, încă din Ianuarie trecut.

După cât știm, D. Nenițescu a constatat în sarcina D-lui Haralambie Nicolescu delapidări de bani, falșuri în acte publice, mituire și alte destule fapte rușinoase săvêrșite pe timpul când era revisor școlar în Ialomița, și director al școalei de băeți No. 2 din Calarași.

Din Ianuarie și până astăzi, D. Nenițescu nu și-a dat raportul și D. Haralambie Nicolescu, pentru rușinea corpului didactic, continuă încă a fi revisorul școlar al județului Fălciŭ.

În interesul instrucțiunei publice, am întreba pe D. ministru Take Ionescu:

Mult timp are să ascute de rugăciunea *D-lui Laurian* pentru a ține acoperite murdărele fapte ale revizorului Haralambie Niculescu?

Mult timp are să-l ție cocoțat în aceea slujbă fără a fi suspendat și dat pe mâna justiției?

Așteptăm, spre a reveni.

Breb enel

DIN CRAIOVA

Scandalul de la Ateneu

Vineri în presența unui numeros public D. inginer V. Stefănescu a vorbit despre lumea peste 2000 de ani.

Conferențiarul a fost foarte mult aplaudat.

Tocmai la fine D. inspector al școalelor, care se afla în sală a voit să se sue pe scenă și să răspundă D-lui inginer V. Stefănescu, când de o dată lumina electrică se stinge, candelabrele cu luminări ce eraŭ pe masă dispar, și D. inspector în loc se nemerească pe scenă se pomenește sub scenă teatrului, din nebăgare de seamă sparge toba cea mare a muzicanților, și după multe învârteli și suceli de abia reușește a se urca pe scenă.

Când colo, ce să vezi, o întunericime complectă și sala goală.

Câți-va ușieri aŭ început să fluere și inspectorul supărat a părăsit sala fără să poată a spune ceva.

Neînvitatul n'are loc la masa altuia, zice proverbul românesc.

(Curierul Olteniei).

Vom adăoga la această informație că, după amănunte sigure primite de noi din Craiova **inspectorul școalelor care** a făcut acest scandal **era mort beat**.

De ce confratele nostru, *Curierul Olteniei*, ne ascunde acest interesant amănunt?

Flașneta de la instrucția publică poate fi mândră de inspectorii sĕi școlari.

Olteanca

Sâmbătă seara societatea lirică română și-a început seria reprezentațiunilor în sala Dacia cu opereta *Olteanca*. Eri a fost a doua reprezentație.

Sala, la ambele reprezentațiuni, a fost plină de o lume aleasă. Aceasta dovedește că D. Stefănescu, când e singur, se bucură de simpatiile publicului.

Ambele reprezentații aŭ reușit de minune.

D-na Aristide (Găluşcă) de și cam indispusă, a fermecat publicul cu jocul sĕŭ admirabil.

D-na Dasti, frumoasă ea însă-și, are și o voce frumoasă, de care știe să uzeze cu artă.

D. Bĕjenaru, mai în voce ca ori-când, a secerat numeroase aplauze. D. Teodorescu, un artist conștiincios și bine apreciat, s'a distins cu deosebire în rolul lui moș Glumici.

Corurile admirabile, aŭ fost mult aplaudate, ceea-ce nu se întîmplă ori unde.

În scurt, *Olteanca* a fost un succes și pentru societatea lirică și pentru autor D. Bengescu, care a fost aclamat.

Suntem siguri că de astă dată D. Stefănescu va fi încurajat, pentru că e un om stăruitor și care face adevĕrate sacrificii.

Decorurĭ costume noi bogate și frumoase.

Să nu uităm și pe directorul de scenă, care a dat dovezi de multă inteligență în sarcina sa.

Anunțăm cu plăcere, că simpaticul nostru confrate, D. I. N. Iancovescu s'a stabilit în Capitală și a deschis un biuroŭ de advocatură în strada Clopotari Nr. 9.

Eri la Cameră sa început discuția asupra proiectului învĕțămîntului primar și normal primar.

Cel întêiŭ înscris la cuvînt a fost D. C. C. Dobrescu-Prahova.

Sergentul Vînătoru Alexandru, fost în regimentul 6 Mihai Bravul și azi reangajat în regimentul 28 Radu Negru, s'a prezentat azi la redacția noastră și ne a spus că D. căpitan Orășeanu, cel care n'a dat soldaților sei banii oferiți de direcția C. F. R. pentru curățirea liniei București-Călărași, îl bănuește pe dînsul că ne ar fi dat informațiuni în această privință.

Declarăm că până azi nici n'am vĕzut pe sergentul Vînătoru Alexandru și că nu el ne a dat informațiunea.

MARCEL SCHWOB

MILEZIENELE

Fără ca cine-va să știe pentru ce, de o dată fecioarele din Milet începură a se spânzura. Parcă era un fel de epidemie morală.

Când deschideai ușele locuințelor femeești, izbeai picioarele tremurătoare încă ale trupurilor albe atârnate de grinzi. Erai surprins de un oftat răgăit și de un țăcănit de inele, de brățări și verigi care se rostogoleaŭ pe jos. Găturile spânzuratelor se zbăteaŭ ca aripele unei vrăbii pe care o înnădușĭ. Ochii lor păreaŭ mai mult plini de resemnare de cât de groază.

Fetele se duceaŭ seara la culcare, în tăcere, cum se cuvine, după ce stătuseră modest, fără să stringă genunchii.

Pe la mijlocul nopței se auzeaŭ gemete și toți credeaŭ mai întêiŭ că sunt chinuite de visuri rele, păsări de noapte ale creerului. Părinții se sculaŭ și se duceaŭ în odăile lor. Gîndeaŭ că aŭ să le găsească întinse pe pântece, zbuciumate de frică, ori cu brațele încrucișate pe piept, cu degetele apăsate pe partea dinspre inimă.

Însă paturile fetelor eraŭ goale. Apoi se auzeaŭ bălălăeli deasupra. Acolo, luminate de lună, în capoțelele lor albe, cu mâinile încrucișate una într'alta până la rădăcinele degetelor, eraŭ spânzurate, iar buzele lor umflate, se învinețeaŭ. În zori, vrăbiile obicinuite, sburaŭ pe de asupra umerilor lor, ciupeaŭ, și simțindu-le carnea rece, sburaŭ țipând scurt.

Deabia cel dintêiŭ vîntișor de dimineață clătina pînzele întinse prin curți, și aducea din casele prietenilor cîntecul trist al plângătoarelor.

Iar pe piața Târgului, printre cum ărători se recita lista moartelor din timpul nopței. Ca toate fetele, și ale magistraților și arhonților, se spânzuraŭ pe ascuns, în ajunul luărei voalului galben al căsătoriei. Bărbații carĭ veneaŭ la adunare, nu mai căutaŭ de afacerile poporului și plîngeaŭ în pumni. Judecătorii tremuraŭ și dădeaŭ sentințe de exilare și nu mai îndrăzneaŭ să condamne la moarte.

Se alungară din stradelele întunecoase o mulțime de babe care vindeaŭ doctorii și care întorceaŭ capul la lumina zilei. Femeile sulemenite, a căror mers era greoiŭ iar ochii prea înnegriți, fură expulzate din cetate.

Cei carĭ învățaŭ doctrine necunoscute cei cari vorbeaŭ cu tinerii, popii car plimbaŭ icoane de zeițe pe dobitoace, inițiații secretelor și amanții Cybelei, asemenĭ fură datĭ afară din cetate.

Se duseră să populeze niște peșteri, sapate în stîncile munților din apropiere din timpuri uitate. Acolo se culcară în odăi de piatră, din care unele serviră prostituatelor, iar altele filozofilor; așa că tinerii din Milet, îndată ce se întunecă, ieșeaŭ din cetate spre a petrece o noapte subterană. Ast-fel, prin deschizăturile făcute în munți, se vedea sclipind lumini cum dădea spre seară; și tot ce în cetatea Milet fusese socotit ciudat saŭ necurat, își urma viața în sînul pămîntului.

Atunci arhonții coloniei dădură un decret prin care se poruncea ca să se îngroape alt-fel fetele cari se spânzură. Trebuia să fie expuse goale, cu frînghia la gât, și se duse tot ast-fel la groapă.

Se spera că cu chipul acesta rușinea va invinge moartea de voie, când cu o seară după ce se dăduse această hotărîre, secretul Milezienelor fu descoperit.

Niște popi carĭ întrețineaŭ un foc sfânt în templul lui Athene, se sculară puțin mai înainte de miezul nopței ca să mai pună pe foc și unt-de-lemn în lămpi. Și vĕzură înaintând prin întunecimea sălei din mijloc o ceată de fecioare care par'că fuseseră înștiințate prin vis. Pentru că ele se îndreptaŭ în umbră spre o lespede, lângă altar, care se ridică. Un băiat, care ducea de obiceiŭ coșurile zeiței, își acoperi capul cu un văl și se duse cu fecioarele sub templu.

Bolta era înaltă, de abia luminată de un pucel luminos de-asupra. În fund zidul părea strălucitor, fiind făcut dintr'o singură oglindă de metal. Mai întâiŭ, această suprafață poleită era nebuloasă, apoi treceaŭ chipuri nestatornice.

Cea d'intâia Mileziană, înaintă spre oglinda cea mare, zîmbitoare, și se desbrăcă. Vălul acăţat pe umĕr căzu, apoi i se desveli sinul, și tot trupul i se arătă în întreaga lui splendoare. Își deslegă părul care i-se resîpîndi pe umeri până la călcâe.

Cele l'alte fete, lângă dênsa, rădeaŭ vĕzĕnd-o uitêndu-se în oglindă. Cu toate astea nicĭ un chip nu se arăta vecinelor, în oglinda de metal. Dar fata, cu ochiĭ îngrozitor de căscați, isbucni într'un plîns de fiară speriată. O rupse de fugă, și se auzi sgomotul picioarelor sale desculțe pe lespezile boltei.

Și cea de a doua care se privi, scăpă același țipăt. Iar când urcă, în rătăcire, treptele templului, plîngerile îndepărtate arătă că și ea se spânzurase la lumina rece a lunei.

Băiatul se puse drept la spatele celei de-a treia, și privirea lui se îndreptă o dată cu a Milezienei, iar țipătul de groază isbucni în același timp. Căci chipul din oglindă era înfiorător. Mileziena se vedea atât de îmbătrânită și sluțită în cât, îngrozită, rușinată de viitorul ei, mai înainte de a cunoaște pe Afrodita, se spânzură de o grindă.

Dar băiatul o urmă; și alungă pe cele l'alte fecioare dinaintea lui. Însă ajunse prea târziŭ, și trupul Milezienei era bă-

lălăit deja de agonie. Il întinse pe pămînt, şi îĭ desmerdă cu gingăşie membrele, îĭ sărută ochiĭ.

Acesta fu rĕspunsul tînăruluĭ la oglinda adevĕruluĭ viitor, la oglinda luĭ Athene.

E. V.

Buletin atmosferic

Institutul Meteorologic

Bucureştĭ 1 Martie s. n. 1893.

Inălţimea Barometrică la 0° . . 764.7
Temperatura aeruluĭ . . . . . . 0°.6
Vîntul foarte slab de la Vest
Starea ceruluĭ . . . . . . puţin noros
Temperatura maximă de erĭ . . + 8°
„ „ de astăzĭ —1°
„ la noĭ a variat între +11° şi —6°
Peste noapte a îngheţat puţin.

Erĭ a plouat la T. Teverin, Tulcea, Fălticenĭ, Buştenĭ, Babadag, Buhuşĭ, Tecucĭ, Piatra (N), Doftana, T. Frumos, T. Ocna, Botoşanĭ, Sinaia, Constanţa, Sulina şi Hârşova.

In această din urmă localitate, ploia a fost însoţita de fulgere şi tunete.

DIFERITE STIRI

DIN ŢARA

Sâmbătă seara, la Clubul Muncitorilor, D. V. G. Morţun, şi-a ţinut importanta sa conferinţă despre *Constituţie în Parlamentul Român.*

Sala clubuluĭ era neîncăpătoare pentru a cuprinde numerosul auditoriŭ care venise să asculte pe simpaticul deputat socialist.

*

Duminecă, în Sala Băilor Eforieĭ, a avut loc întrunirea membrilor societăţeĭ tipografice *Gutenberg*.

In afară de lucrătoriĭ tipografĭ, aŭ asistat o mulţime de delegaţĭ aĭ diferitelor societăţĭ din Capitala.

După aprobarea dăreĭ de seamă anuală. s'a procedat la alegerea membrilor viitoruluĭ comitat.

Lista lcrătorilor tipografĭ socialiştĭ a reuşit cu 115 voturĭ în potriva a 66 voturĭ întrunite de lista adversă care avea în frunte un patron.

*

Duminecă seara s'a reprezentat în Slatina piesa *Lup'a pentru naţionalitate* saŭ *Intemniţarea D-ruluĭ Lucacĭ.* Această reprentaţiune s'a dat în folosul Ligeĭ culturale secţiunea Olt.

*

In vitrinele librărieĭ Haiman se află expusă de erĭ, spre vênzare, o carte de o valoare şi raritate excepţională: *Les Aventures de Télémaque,* de *Fénelon*. Un superb volum în quarto, legat în piele verde de marochin şi ilustrat cu peste 50 gravurĭ, de ceĭ maĭ renumiţĭ maeştri aĭ timpuluĭ. Această ediţie *rarissimă* din anul 1761. a fost tipărită numaĭ în 15 examplare pentru curtea regală din Franţa.

Avis curioşilor şi amatorilor.

*

Suntem informaţĭ că un anume August Angely, inginer (?) pripăşit pe la arsenaluĭ armateĭ. îşĭ permite să insulte ofiţeriĭ ataşaţĭ la acest arsenal. Astfel ni se comunică că numitul Angely şi-ar fi permis a provoca şi pe căpitanul inginer Stefan Christescu, unul din ceĭ maĭ distinşĭ ofiţerĭ aĭ armateĭ noastre, care 'l-a trimis imediat martorĭ spre a tranşa afacerea pe teren de onoare. Aflăm însă că parvenitul Angely, a refuzat de a se bate în duel.

Dar a insult pe ofiţeriĭ armateĭ care te hrăneşte, ştiĭ s'o facĭ, onorate (?) D-le Anghely.

Cerem ministruluĭ de rĕzboiŭ a cerceta cazul şi a da ofiţeruluĭ Cristescu cuvenita satisfacţie.

*

DIN STRAINATATE

Primim următoarea telegramă din Londra: Camera Comunelor a discutat bugetul rezbeluluĭ. Ministrul a declarat că avusese intenţiunea să cheme un batalion din Egipt şi să-l înlocuiască cu un batalion al gardeĭ; însă a trebuit să renunţe în urma evenimentelor recente care aŭ probat că era maĭ mult necesar a se spori garnizoana. Indată ce această trebuinţă va înceta, va chema un batalion.

*

D. Asboth, deputat, a acuzat erĭ şi astăzĭ pe D. Kolman Tisza că în timpul guvernuluĭ sĕŭ a primit, prin mijlocul D-luĭ de Kalnoky, intervenţiunea Papeĭ în alegerile ungare. D. Tisza, desminţind în mod categoric această aserţiune, deputatul Horvath a cerut preşedinteluĭ Consiliuluĭ să se adreseze la D. Kalnoky pentru a afla adevĕrul. D. Tisza nu va putea să stea un singur moment ca deputat, dacă acuzaţia D-luĭ Asboth se confirmă.

*

File rupte din Album

Lumea iartă totul celor dibacĭ, nimic celor nedibacĭ.

Cherbuliez

*

Nu există sceptic adevĕrat în ceasul morţeĭ, în faţa eternităţeĭ.

Lucien Biart

*

Falşa modestie este cea maĭ decentă din toate minciunile.

Petit-Senn

*

A vedea şi a asculta pe răutăcioşĭ, este deja un început de răutate.

Confucius

*

Nu face să curgă lacrimĭ; Dumnezeŭ le numără.

D-na Lambert

* * *

Un ultim cuvênt

Miss Mary Heasth, o fată emancipată a lumeĭ nuoĭ, făcu o călătorie spre a vedea şi putreda Europă.

Intocmaĭ, cum sunt maĭ toate fiicele Jankeilor, însemnează în fie-care seară întâmplările eĭ de peste zi. Ne-am fost îngăduit a arunca o privire în carnetul D-şoareĭ Mary. Ea scria:

I-a zi. Căpitanul e un om plăcut; când sunt pe bordul corăbieĭ, nu-şĭ ia ochiĭ de pe mine.

A 2-a zi. Nu m'am înşelat, căpitanul Smith mi-a descoperit amorul sĕŭ. M'am depărtat fără a'ĭ rĕspunde. De sigur, trebue să mĕ gândesc puţin.

A 3-a zi. Căpitanul Smit e amorezat nebun de mine; astă-zĭ mi s'a aruncat la picioare şi a ameninţat că va arunca în aer corabia împreună cu ceĭ treĭ sute de pasagerĭ, dacă nu voiŭ rĕspunde la amorul sĕŭ. D-zeule ce să fac?

A 4-a zi. Am scăpat viaţa a treĭ sute de oamenĭ.

Desbaterile Parlamentare

CAMERA

Şedinţa de la 1 Martie 1893

Şedinţa se deschide la ora 1 jum. sub preşindenţia D-luĭ Gr. Pĕucescu, vice-preşedinte.

Prezenţĭ 95 deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se votează recunoaşterea D-luĭ Doctor Crăiniceanu.

D. Bădescu Roşiorĭ ceteşte un proect de lege prin care se scutesc comunele şi judeţele de subvenţiunea pe care o plătesc Statuluĭ pentru întreţinerea şcoalelor secundare.

Legea se votează.

La ordinea zileĭ proectul de lege asupra învĕţămîntuluĭ primar.

D. M. N. Săulescu, raportor, dă citire legeĭ.

D. Al. Vidraşcu ţine un lung şi interesant discurs şi critică principalele disposiţiĭ ale proectuluĭ relativ la clădirile şcoalelor, poziţia învĕţătorilor, recrutarea lor, etc. şi termină mărginând gratuitatea numaĭ la românĭ.

D. Necolaescu critică dispoziţiile obligativităţeĭ şi atot puternicia ministerială asupra învĕţătorilor ce se creiază prin legea aceasta.

Camera ne maĭ fiind în numĕr, şedinţa se ridică şi D. Neculaescu va continua azĭ.

SENATUL

Şedinţa de la 1 Martie 1893

Preşedenţia D-luĭ Gh. Cantacuzino.

Prezenţĭ 73 senatorĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Se maĭ votează o recunoaştere şi un indigenat.

Ultime Informaţii

Moartea luĭ Gr. Bratianu

Programul înmormîntăreĭ

Toţĭ membriĭ Ligeĭ se vor strînge Marţĭ la 12 ore în pasagiul Român de unde vor porni în corpore cu stindardele cernite, cu delegaţiunile din ţară la ora 1 p. m. către biserica Sf. Gheorghe, străbătând calea Victorieĭ.

La ora 1 ceremonia funebră va începe şi după ea vor urma cuvîntările.

Vor vorbi:

D. V. Ureche, din partea Ligeĭ, D. C Dimitriu, din partea tinerimeĭ din Ligă, un representant din partea liberalilor, unul din partea Ardelenilor, D. St. Mihăileanu din partea Româno-Macedonilor, unul din partea secţiunilor Ligeĭ, şi unul din partea Bucovinenilor şi a Basarabenilor.

Sicriul învăluit în tricolor va fi scos de membri comitetuluĭ Ligeĭ şi aşezat pe carul funebru.

* * *

Cortegiul va porni străbătând strada Colţeĭ, Bulevardul Academieĭ, calea Victorieĭ, calea Griviţeĭ până la gară.

In faţa universităţeĭ se va ţine un discurs de delegatul studenţilor.

* * *

Ordinea în cortegiŭ va fi următoare:
Coroanele purtate de delegaţĭ.
Carul funebru.
Familia.
membriĭ comitetuluĭ Ligeĭ,
membriĭ clubuluĭ liberal,
membriĭ delegaţĭ aĭ secţiunilor Ligeĭ,
membriĭ ligeĭ.

* * *

Poliţia în tot parcursul va fi făcută de un comitet din membriĭ Ligeĭ, studenţĭ şi membri aĭ clubuluĭ liberal.

Comitetul.

* * *

Românĭ,

Unul din fruntaşiĭ luptătorilor pentru românism nu maĭ este. Gr. Th. Brătianu, stîlpul puternic care sprijinea cauza neamuluĭ nostru, omul de o fenomenală energie care îşĭ consacrase toată activitatea spirituluĭ sĕŭ ales şi a inimeĭ sale entusiaste în această luptă, omul iubit şi adorat de fraţiĭ noştriĭ de peste munţĭ şi de noĭ, a încetat din viaţă atât de devreme, fără să-şĭ vadă munca sa încununată de isbândă.

Vestea morţeĭ ilustruluĭ cetăţean, a neobosituluĭ luptător, a străbătut de la Tisa până la Nistru şi până la fraţiĭ noştriĭ de lângă Balcanĭ aducênd cu ea întristarea cea maĭ adîncă, desolarea nemărginită.

In el nu perdem numaĭ pe energicul, pe devotatul preşedinte al *Ligeĭ Culturale,* dar perdem întruparea cea maĭ desăvîrşită a ideiĭ naţionale, perdem cea maĭ sublimă aspiraţie a neamuluĭ nostru, căcĭ el simţea şi gândea ca acesta.

Românĭ,

Veniţĭ cu toţiĭ să daţĭ ultimul adio neobosituluĭ luptător; veniţĭ ca în faţa sicriuluĭ cernit al entusiastuluĭ naţionalist să jurăm că nu vom părăsi o clipă sfînta lupta a Românismuluĭ, că vom ţine veşnic sus stindardul *Ligeĭ Culturale* atât de vrednic purtat de ilustrul răposat, că vom stăpîni jalea ce ne supune şi vom răsădi în inimile noastre focul lupteĭ fără preget —nădejdea în isbînda eĭ.

Aşa vom împlini ultima voinţă a aceluia pe care o ţară întreagă îl plînge — dar a căruia pildă cincĭ milioane de Românĭ sunt gata a o urma.

Cortegiul va porni azĭ Marţĭ la 2 de la Sf. Gheorghe.

Comitetul

Criza în partidul conservator

O vie agitaţie domneşte în rêndurile partiduluĭ conservator şi această agitaţie va isbucni în curênd sub o formă foarte acută.

Mare parte a deputaţilor din majoritate se plâng în contra generaluluĭ Manu, care pretextând o înţelegere tainică cu L. Catargiu, împinge pe deputaţiĭ conservatorĭ la acte violente în contra junimiştilor şi în special în contra D-luĭ P. P. Carp. După dênşiĭ adevĕratul autor al contra proiectuluĭ D-luĭ Pĕucescu la tocmelile agricole ale D-luĭ Carp este D. general Manu. Tot el este, care în culoarele Camereĭ îndeamnă pe deputaţĭ să semneze contra-proiectul D-luĭ Pĕucescu.

Şi maĭ mulţĭ deputaţĭ în credinţă că D. L. Catargiu ar favoriza pe sub mână această campanie în contra D-luĭ Carp, s'aŭ executat în faţa insistenţelor D-luĭ general Manu.

Dar ierĭ D. L. Catargiu a declarat în culoarele Camereĭ maĭ multor semnatarĭ aĭ contra-proiectuluĭ D-luĭ Pĕucescu, că întregul guvern este solidar cu D. Carp până în pânzele albe.

De aicĭ iritaţia cea mare în contra D-luĭ general Manu, pe care toţĭ îl deseamnă ca pe cel maĭ primejdios intrigant.

In consiliul de miniştri ţinut aseară D. P. P. Carp a adus în discuţiune atitudinea D-luĭ general Manu şi a cerut punerea luĭ la carantină. Miniştriĭ aŭ decis ca această chestiune să se tranşeze în întrunirea intimă de mâine seară a majorităţiĭ parlamentare.

Ultime telegrame

Procesul de corupţiune

PARIS, 1 Martie. — Mare îmbulzeală. Mare animaţie.

După cererea advocatuluĭ general, preşedintele ordonă ca D. Bourgeois să fie ascultat chiar astăzĭ.

Ma mulţĭ deputaţĭ depun că D. Yves Guyot le-a declarat că D. Constans a comunicat D-luĭ Carnot, în consiliul de miniştri, lista deputaţilor compromişĭ în afacerea Panama.

Preşedintele ordonă de a se cita D. Yves Guyot.

D. Lagasse, advocat, depune concluziunĭ tinzênd ca D. Constans să fie ascultat.

Maĭ mulţĭ deputaţĭ fac depunerĭ fără vr'un interes în privinţa situaţiuneĭ D-luĭ Sans le Roy în comisiunea parlamentară a companieĭ Panama.

Martoriĭ citaţĭ după cererea D-luĭ Blondin, depun despre onorabilitatea luĭ

D. Goyard, desenator, care a mijlocit întrevederea între Doamna Cottu şi D. Soinoury, afirmă că el a lucrat după propria luĭ iniţiativă şi nu a ascultat de ordinele nimĕnuĭ.

D. Bourgeois este întrodus. El protestă în mod energic în contra tutulor insinuaţiunilor Doamneĭ Cottu. El n'a autorizat nicĭ odată pe nimenĭ ca să facă vr'un demers în numele sĕŭ. Singurul lucru ce a făcut a fost că a permis Doamneĭ Cottu să-şĭ vază soţul; această era o chestiune de umanitate. El n'a auzit nicĭ o dată vorbindu-se de vr'o întrevedere a Doamneĭ Cottu cu D. Soinoury.

D. Burgeois somează pe orĭ-cine cunoaşte una din faptele sale, care să fie contra onoareĭ, să se scoale şi să-l descopere înaintea juraţilor.

D. Soinoury afirmă că D. Bourgeois nu i-a dat nicĭ un ordin şi că a lucrat din propria luĭ autoritate. Era de datoria luĭ a afla dacă vre-un membru al dreptăţeĭ era compromis, dar n'a făcut nicĭ promisiunĭ, nicĭ ameninţărĭ.

TEATRE-CONCERTE

2 Martie

Teatrul National. — Diseară se va juca *Reposatul Toupinel* şi Joui pentru prima oară *Traian* şi *Andrada* de D-niĭ Gr. Ventura şi V. Leonescu.

Teatrul Dacia. — *Societatea lirică română.* — Diseară se va juca *Fata Răzaşuluĭ.*

Sala Băilor Eforieĭ. — Diseară mare bal mascat.

Teatru Karageorgevicĭ. — In fie-care seară representaţiĭ variate.

Colosseul Oppler. — In fie-care seară representaţiĭ variate.

Circul Sidoli. — In fie-care seară **Circul sub apă.**

Concert Rubinstein. — Excelenta orchestră de sub direcţia D-luĭ Rubinstein cântă în fie-care seară la *Cafeneaua Naţională.*

Bursa din streinătate

Bursa din Viena

De la 1 Martie 1893.	Florinî
Napoleonul	9.625
Imperialul	—
Livra turcecscă	10.84
Arg C. Pap	100
Rubla	127 75
Anstalt	339.85
Renta perp. austr	98.90
aur „	117 30
aur ungară	115.50
argint austr.	98 60
Schimb asupra Londreî . . .	121.45
„ „ Parisuluî . . .	48.22
„ „ Berlinuluî . . .	59.45
„ „ Amsterdam . .	100.55
„ „ Belgieî . . .	48.15
„ „ Italieî	46.30
Tendinţă	

Bursa din Berlin

De la 1 Martie 1893.	Mărcî
Napoleonul	16.265
Renta R. aur 5%	97 90
C. F. R. „	84 90
R. aur 6%.	84.60
Imprum. municipal Bucureştî .	97 70
Rubla	216.20
Disconto	189.10
Schimb asupra Londreî . . .	20 335
„ „ Parisuluî . . .	80.95
„ „ Amsterdam . .	—
„ „ Vieneî . . .	167.70
„ „ Belgieî . . .	80.90
„ „ Italieî	77·60
Tendinţă	—

Bursa din Paris

De la 1 Martie 1893.	Francî
Renta franc. $4\frac{1}{2}$ la sută . .	106 —
„ „ 3 „ „ . .	97.95
„ R. aur 5 „ „ . . .	—
„ Italiană	92.77
„ Ungară 5	96.68
Ext. Esp	$64\frac{8}{?}$
Imprum. grecesc.	362.—
Bancă otomană	587.50
Datoria unif. Egipt	504.37
Loturî turceştî	29.50
Cec asupra Londreî	25.17
Schimb asupra Vieneî . . .	205.37
„ „ Amsterdam	206.25
„ „ Berlinuluî .	121.87
„ „ Belgieî . . .	$\frac{1}{8}$
„ „ Italieî. . . .	$3\frac{13}{16}$
Tendinţă	—

Bursa din Londra

De la 1 Martie 1893.	L. St.
Noul com. englez	$98\frac{3}{16}$
Banca română	$6\frac{3}{4}$
Schimbul asupra Parisuluî . .	25.32
„ „ Berlin. . .	20.56
„ „ Amstedarm .	12.03

Bursa Paris (Bulev)

De la 1 Martie 1893.	Francî
Renta franc 3 %	98.03
italiană	—
Banca otomană	586.87
Tendinţă	—

Bursa din Francfort

De la 1 Martie 1893	Mărcî
Renta R. aur 5%	97.30
„ „ „ 4% . . .	84.25

Tipografia Modernă, Gregorie Luis, Strada Academieî, 24.